

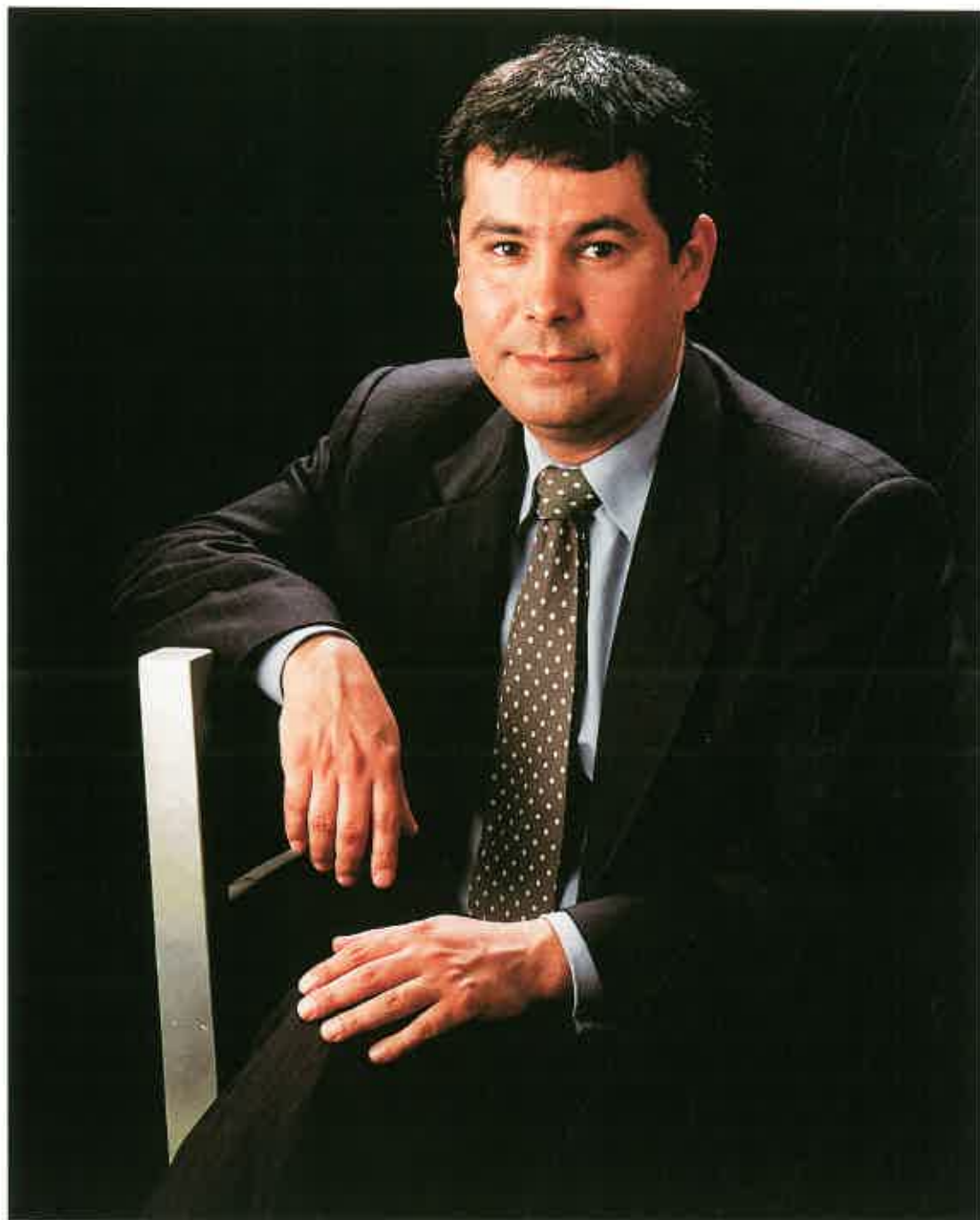
La facilitat per interioritzar les coses, el caràcter pacífic i l'ètica del treball són tres punts de contacte entre les cultures xilena i catalana. Potser per això, Reinaldo Enoc Cifuentes se sent tan còmode vivint i treballant aquí. Va arribar autoexiliat de Xile el 1982, com a estudiant. A través dels seus contactes amb la Universitat Autònoma, va començar a col·laborar en empreses d'estudi del mercat, i el 1985 es va endinsar en el món de la investigació de mercat i la consultoria d'empreses. Així va néixer IRC: **"La planificació estratègica és una eina que utilitzen les empreses i les grans corporacions per donar sentit a la seva tasca. Nosaltres som consultors de planificació estratègica, treballem sobre idees i donem respostes a punts molt concrets des del punt de vista de la filosofia. Una empresa, per exemple, pot dirigir-se a nosaltres perquè vol tenir constància de com la senten els seus clients. De la mateixa manera, un rector d'universitat pot estar interessat a saber com ha d'establir el seu pla de treball. Mitjançant eines d'investigació de mercat, qualitatives i quantitatives, intentem donar resposta a aquestes consultes."**

El gruix de la seva feina consisteix a plantejar idees a les institucions d'educació superior sobre el canvi intern en temes de gestió i de reconeixement. El món universitari és molt complicat, per la seva pròpia estructura i perquè la societat li exigeix que doni comptes dels seus actes. La universitat es mou per la via del consens, però aquest no és sempre un camí fàcil: **"Hem de tenir en compte que les universitats són una font de creixement de la societat, però també generen uns costos creixents. Dintre del seu funcionament intern, el sistema democràtic suposa una despesa excessiva per a la societat. Els governs són els responsables d'una part dels seus pressuposts, que són limitats, i hi ha molta gent que exigeix una formació universitària. El nombre d'estudiants ha crescut d'una manera molt important i aquestes institucions no es poden finançar si no és de manera controlada. Les universitats són ens autònoms, que es mouen per dret públic però per iniciativa privada; no deixen de ser empreses. Hem passat d'una dinàmica en què l'acadèmic era el centre, a una altra en què l'alumne és el punt de referència. I tot això dins d'un sistema molt més complicat encara, en el qual l'obligació de consens entre el sistema polític i l'universitari és imprescindible."**

La transparència, la qualitat i la rapidesa en les respostes és el que ha permès a IRC Consultors de gaudir d'una molt bona posició en aquest sector. **"Dins del món universitari, els professionals de la consultoria són necessaris però s'ha tardat molt a assumir-ho. El fi és que les universitats tinguin un departament intern operatiu, a mig camí entre la gestió i el món acadèmic. Els avenços més importants en aquest aspecte es fan al món anglosaxó. La realitat és que encara hi ha molt pocs consultors d'universitats i ara per ara és un tema bastant nou. Hem de pensar que fins a l'arribada de la democràcia, no hi havia investigació dels mercats. Amb l'entrada a la Unió Europea vaig veure clar que aquest món tenia futur i per això hi vaig apostar decididament. IRC és una de les consultories d'aquest tipus més antigues."**

El problema del control de la qualitat del sistema universitari és que s'ha de mesurar, i això comporta una despesa econòmica. En Reinaldo, bon coneixedor de les universitats catalanes i d'altres sistemes universitaris, creu que a Catalunya podem estar satisfets perquè s'ha establert un control de qualitat important i ha donat els seus fruits. **"La universitat catalana ja és universal, està reconeguda arreu. Hem de recordar que la Politècnica de Catalunya és la primera d'Espanya que ha aprofundit en aspectes lligats amb la millora de la qualitat universitària. Està molt reconeguda pel nivell del seu ensenyament."** Ell hi treballa des del 1988 i reconeix que l'evolució d'IRC està estretament unida a aquesta institució. De fet, quan es va decidir a fer un gir en la planificació de la seva firma, la Universitat Politècnica va jugar-hi un paper molt important: **"Vam passar de ser una empresa tradicional a involucrar-nos en les noves tecnologies. Abans fèiem de tot, i vam decidir fer un gir a l'empresa i posicionar-nos com una consultoria especialitzada en temes d'educació superior."** El fet d'haver col·laborat en la creació de la Universitat Oberta de Catalunya és un exemple prou clar d'aquest enfocament. Ara es tornen a trobar en un període de transició, estan dintre de la nova economia i ja tenen el futur planificat: **"El projecte més important és el programa IRC Educa. Volem formar una comunitat d'experts en planificació estratègica, innovació educativa i gestió universitària. I crear una fundació. Volem desmantellar el que és l'actual consultoria, perquè ja ha complert la seva funció, i transformar-la en una eina de reflexió del món de la cultura. A partir d'aquí sorgirà la fundació IRC, que donarà el mateix servei però de manera altruista. Ara hem aconseguit un reconeixement professional i hem decidit ser més humanitaris, creiem que aquesta és la nostra missió."**

Les seves preocupacions, com a humanista, historiador i professional del món dels serveis, tenen un referent comú: els canvis estructurals de la societat. **"Estem en un moment de crisi, i les crisis donen solucions als problemes. La societat, en general, no reconeix que estem fent un canvi estructural complet. Crec que patim una crisi de personalitat i això repercuteix en les universitats, en l'empresa i en tots els àmbits. S'ha de reconèixer que els privilegis d'Occident s'han acabat. La societat globalitzada comporta conseqüències positives i negatives. Les negatives provenen del fet que molta gent no té experiència en aquest intercanvi, i que els estats no estan preparats per a la globalització. Però hi ha una conseqüència positiva molt important, i és que, per primera vegada, tot el món, tota la societat, es reconeix com una sola cosa. Això significa que s'ha generat una xarxa internacional de solidaritat, d'associacionisme, que comença a funcionar. A més s'està establint un nivell d'exigència internacional sobre temes tan importants com els drets humans o el repartiment més equitatiu de les riqueses. El marc regulador dels governs canviarà totalment."** Les solucions són responsabilitat del govern, però la societat ha de respondre. Ens hem de preocupar per saber donar respostes a l'encaix d'aquest nou sistema, però no hem de témer res perquè **"generarem una societat molt més estable i solidària; això, si tenim clar que la solidaritat comença per la casa del veí, i no per la nostra."**

**“Amb la globalització,
i per primera vegada, tot
el món, tota la societat,
es reconeix com
una sola cosa”**

Reinaldo Cifuentes - Barcelona (Barcelonès)